

Színház és művészet

KARÁCSONYI ÜNNEPI MŰSOR:

Vasárnap délután 3 óra: Legyen úgy, mint régen volt. Mérsékelt helyárad.

Vasárnap délután 6 óra: Ezredeskisasszony. Operett. Rendes helyárad.

Vasárnap este 9 óra: Ezredeskisasszony. Páratlanbérlet 16.

Hétfőn délután 3 óra: Ide gyere rózsám. Mérsékelt helyárad.

Hétfőn délután 6 óra: Ezredeskisasszony. Délutáni bérlet.

Hétfőn este 9 óra: Ezredeskisasszony. Bérletszűnet.

Kedden délután: Ide gyere rózsám.

Kedden este: Ezredeskisasszony. Rádióközvetítés. DMKE.

—oOo—

Maszatos Pali, a gyermekek kedvence

Mialatt a gyermekszobába besurrant az anyagka, a gyermekek Maszatos Pali mókáin mulattak a színházban. A szombat délutáni gyermekelőadás főszereplői — a nézők voltak, a gyerekek, akik versengve aggódtak az áruház királyi során, együtt örültek a szereplőkkel és haragosan rátámadtak a gonosz Kaeskring királyra, mert áskálódott a jó királyi ellen...

— Menjen ki a színpadról, magát nem szeretem, esunya bácsi! — kiáltotta száz és száz gyermekhang Tamás Benő felé. Neki jutott ugyanis a gonosz Kaeskring király hálátlan szerepe.

Kipirult arcu, csillogó szemű gyermekek övták kórusban Szalma Sándort, az áruház királyfit, hogy ne szaladjon bele Kaeskring király kelepchéjébe. Addig könyörögtek Maszatos Palinak — Szokoly jókedvvel alakította, — hogy mosakodjon meg, amíg megígérte, hogy egyszer egy évben megmosakszik. (Apropos, a királyfinak is illett volna legalább karácsonykor megbörotválkozni.)

Külön élményt jelentett ez a gyermekelőadás, amelynek szereplői éppen úgy mulattak, mint a színházat csaknem zsufolásig megtöltő gyermekhad, a világ leghalásabb közönsége...

kárpitós asztalos **BUTOR** Wiesner

Ami nem lát a kirakiban, megtalálja emeleti miniatúrmekben.

Klauzál-tér Virágh cukrászda mellett.

Hat portré

Nyilatkoznak a szegedi Városi Színház „ujoncai“

(A Délmagyarország munkatársától.) Közel három hónapja annak, hogy a szegedi Városi Színház vasfűggönye nehézkesen fölesuszott és szétnyílt a drapéria az új évad előtt, hogy Thália papjai megkezdjék áldozatos, kulturális, de sokszor hálátlan szereplésüket. Azóta több forró sikertől zúgott a színház és a direktió újabb és újabb előadásokat prezentál a közönségnek. Most nem arról akarunk írni, hogy a sikereknek megvan-e a kívánt eredménye, hogy az áldozatos munkáért áldozatos készsége kapott-e a színház, ezuttal megszólaltatjuk a társulatnak azokat a tagjait, akik az idén játszanak működésük óta először a szegedi deszkákon. Elsőrendű tagokkal beszélünk és ilyen hat van az idén a társulatnál; Kamilli Judit, Lontay Margit a művésznők közül, Homokay Pál, Földessy Géza, Tamás Benő és Szokoly Gyula a művészek részéről. Két művésznő és négy művész, akiket máris szívébe zárt a közönség. Ezt bizonyítja a taps, amellyel fogadják és jutalmazák őket és a könny, vagy a mosoly, amely az arcokon mutatkozik egy-egy fellépésük után.

Homokay Pálról,

a társulat drámai művészeivel és rendezőjével.

jelesen közben beszélgettünk. Éppen a »Mindig a nők kezdik« című nagyszerű vígjáték előadása közben, annál a jelenetnél »csiptük el« a művészt, amint a legénylakás »élés-kamrá«-jából Balogh Klárinak viszi a színre a sültet, amely igazi volt,

hiszen beszélgetés közben maga Homokay alaposan be'ekóstolt...

— A Bányk-társulattól jöttem Szegedre, amelyet már akkor megszerettem, amikor a staggionéval itt voltam — mondotta. — Igyekszem művészetet adni és modern rendezést, ami azt hiszem eddig sikerült is. Szigorú, de igazságos a közönség, ez így is van rendjén.

Ebbe a pillanatban megszólalt az ügyelő esengője és Homokay sietett a színre tá'alni Balogh Klárinak, ami még megmaradt a sültből... Előadás után panaszkodott is Balogh Klári, hogy kevés volt az ennivaló.

— Képzéjétek csak el — mondotta Balogh Klári megbékélve —, hogy fájhatott a szíve a sültért Eszternek, aki szintén a színre volt, amikor ettem... (Szi'ágyi-Szabó Eszterről van szó, aki a legnagyobb étvágyal rendelkező magyar színésznő.)

Földessy Gézáról,

a színház kiváló művészeivel és rendezőjével

römparti közben beszélünk a kávéházban. Éppen két Yolly volt a kezében, amikor megszólalt:

— Nagyon jól érzem magam Szegeden — mondotta, minden olyan jó! megy, mint ezek a kártyalapok.

Miközben o'z ályozza a lapokat, mondja:

— Megszerettem a közönséget, mert elismeri a művészetet. Nagyon örülök annak is, hogy ren-

Erzsébet királyné Szálló

Budapest IV., Egyetem-utca 5. sz. Kényelmes tiszta szobák napi 4 pengőtől, teljes penzió 7 pengőtől.

Két film

1.

Szegény gazdagok

(Jókai-film a Széchenyi Moziban)

A magyar film régen tuljutot már azon a perióduson, mikor jóindulata vállveregetéssel el lehetett intézni. Az utóbbi időben mind jobb és jobb filmek kerültek ki a műtermekből, csupán azt kifogásoltuk, hogy a filmek témaköre nem akart eltérni a gazdag vezérigazgató — szegény gépirólány történet vonalától. Legutóbb ezen a téren is öröndetes haladást tapasztalhattunk, most pedig újabb mérföldes léptekkel való előrelépésnek lehetünk tanúi a Széchenyi Moziban.

Az új földesur, az Aranyember, a Fekete gyémántok után a Szegény gazdagok, sorrendben a negyedik megfilmesített Jókai-regény adja a film-színház ünnepi műsorát. Ez a film aztán csakugyan nem szorul rá az elnéző bírálatra. Legfőbb erénye, hogy minden kockáján élethűen elevenedik meg a nagy mesemondó, Jókai romantikus képzeletvilága. A precíz és Jókai fantáziájához méltó színes, ötletes rendezés szinte a hasonló zsánerű amerikai filmek színvonalára emeli ezt a képet. Azokat a fordulatokat, mint az átkopirozás, a montázs, a szimbólumok alkalmazása, amelyek a filmet igazán filmmé teszik, ők sem alkalmazhatták volna jobban.

A legjobb mégis a szereplőgárda. Színészeink általában tudnak ma már a felvevőgép lencséje előtt mozogni. Ez a leegyszerűsített játéktípus, amely merőben más, mint a színpadi játék. — avatja igazán jó, érdekes és szép filmmé a Szegény gazdagokat. Uray Tivadar tökéletes Fatia Negra, egy-egy szempillantása, arcrándítása felelmetesen sokat mond. Rajta kívül a szép Szeclezky Zitta, a nagyon tehetséges Lukács Margit, Szilassy László alkotják a film élgárdáját, amelyhez egy-egy remek epizódfigurával csatlakozik Mály Gerő, Pethes Sándor, Hosszu Zoltán, Keresztessy Mária, Gondai György és a szereplők egész sora.

2.

A nagy ábránd

(Renoir filmje a Belvárosi Moziban)

A nagy ábránd: a hazatérés, a testvériség, a béke... Erről szól ez a témájában, felépítésében, technikájában megrázó és művészi filmből, amely a francia filmgyártás egyik legszebb és legemberibb alkotása. Igen, ez volna a „Grande illusion“, a megértés és kibékülés, az emberiség és egymásratalálás, — ember az embertelenségben. Gyűlölet helyett kézfogás, vad és vak ellenségek helyett vérző és szenvedő, vágó és önfeláldozó emberek... Példátmutatón szép ez az egyszerű és nagyszabású film és éppen ma, amikor úgy látszik, mintha egyre messzebbre és távolabbra sodródnánk a nagy ábránd szénséges illúziójától...

Hadifogolyregény szenvedő franciákkal és vérző németekkel, a világháború véres esztendejében, — olyan francia „Sibériai garnizon“. És éppen abban van Renoir vérbélien francia alkotásának dokumentációja, hogy az egész történetet mély és megértő emberséggel egy német táborba helyezi, ahol szinte több alkalom van az „ellenség“ emberségét dokumentálni, mint a saját garnizonjait. Másfél óra arról, hogy a háborúban is egymásra találhatnak emberek, akár a Wacht am Rhein-re, akár a Marseillais-re masíroznak...

Vannak pillanatok, amikor szinte úgy érezzük, többet tesz egy-egy ilyen, művészi alkotás, mint számos nagyjelentőségű találkozó. „A nagy ábránd“ a maga nemes emberségével kinyitja az emberek szívét és ha csak rövid másfél óra is, megtölti a megértés meleg érzéseivel. Nincs gyűlölet bennünk, nincs elvakult düh, csak embereket érzünk, akik férfias hősiességgel kötelességet teljesítenek, fiatal életüket áldozzák hazájuk eszményiért és akik kezdet tudnak nyújtani egymásnak a legvéresebb napokban.

Renoir méltán szerepel ezzel az alkotásával René Clair mellett, — a „Sibériai garnizon“-nak ezzel a francia változatával meghatóan szép és drámaian mély filmemléket emelt az örök hadifogoly-éposznak. Ha ezalkalommal nem is hangsúlyozza a francia filmművészet jellemző intímus részleteit, finom és halk miniatűrjeit, de nemes és vonzó rendezői eszközeivel és nem utolsósorban egészen kivételesen színészi alakításával a legjobb művészi filmek rangjára emeli ezt az emberséges alkotást.

Erich v. Stroheim egy német arisztokrata őrnagy alakjában drámaian megrázó, színészilag felelmetesen hiteles portrét ad magasrendű színészi munkával. A két tiszt, a német és a francia találkozása sok mindent megvilágít ebből a mindhalálig kötelességet teljesítő átható világból. Némkevése megható Jean Gabin mélyen emberi és vérbélien francia alakítása egy francia hadnagy rajzában, Pierre Fresnay önfeláldozása mellett gyengéd és megható Dita Parló német asszonnya, aki Verdun és Sváic között, két ember nélkül egyedül marad... De a többi alakítás nagyrésze is eseménye ennek a ritka alkotásnak. (Csak éppen a magyar felirat vét egy kis sajtóhibát, a francia frontokat járó „Rosenthal“ nevéét mindvégig „Rosenal“-nak felejt.) — „A nagy ábránd“ az utolsó évek egyik legszebb és legemberségebb alkotása az ábrándok felé csak ritkán járó filmvilágban.

(v. gy.)